

Dnr Ju2016/00084/L3

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och transporträtt
103 33 Stockholm

Yttrande över EU-kommissionens meddelande – Mot en modernare och mer europeisk ram för upphovsrätten

Kulturrådet har anmodats att yttra sig avseende ovan rubricerade remiss. Eftersom meddelandet anger inriktningen för EU:s kommande upphovsrättsliga regelverk men inte innehåller konkreta förordningsförslag är det svårt att i dagsläget ta ställning till de kommande förslagen och dess eventuella effekter. Kulturrådet ger därför mer övergripande synpunkter.

Kulturrådet ser positivt på att förslagen avser uppnå ökad tillgång till kreativt innehåll inom EU, fortsatt hög skyddsnivå för rättigheter och god balans mellan olika intressen. Gränsöverskridande spridning av kulturellt innehåll inom Europa, ökad kulturell mångfald och bredd i utbudet är viktigt och bör på olika sätt främjas. Det är väsentligt att balans mellan rättighetsinnehavarnas, användarnas och andra parter intressen upprätthålls i de kommande förslagen. Upphovsmän och utövande konstnärers juridiska och ekonomiska rättigheter måste skyddas och beaktas. Ett väl fungerande upphovsrättsligt system stärker möjligheten för konstnärligt och kulturellt innehåll att skapas, vilket är en förutsättning för ett vitalt kulturliv. Det är relevant för såväl medborgarna som för kulturskaparna.

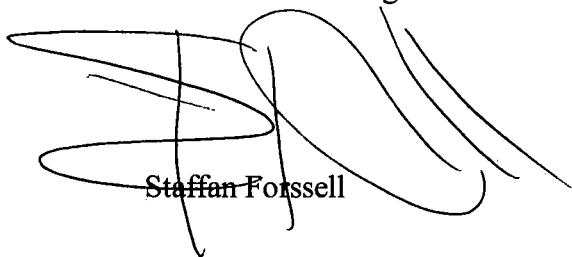
Hållbara finansieringsmodeller för dem som skapar det kulturella innehållet är i sammanhanget grundläggande. Kommissionen anger att i kommande förslag ska marknadssituation och licensförfaranden beaktas för berörda användningsområden samt att internationella åtaganden följs. Principen om licensers territoriella exklusivitet är betydelsefull för ersättning till upphovsmän och utövande konstnärer. Kulturrådet anser att det kan ge negativa konsekvenser för distribution och produktion av film i Europa om möjligheten att avtala om exklusivitet och territoriella rättigheter tas bort eller begränsas. Den audiovisuella sektorns system med exklusiva licenser för olika territorium bör tas i beaktan för att undvika negativa effekter för sektorns aktörer, samtidigt som onlinetillgången till kulturellt innehåll inom unionen bör ges möjlighet att utvecklas. Det är viktigt att väl fungerande

lösningar, exempelvis genom att kollektiva avtalsordningar som avtalslicenser bibehålls och även fortsättningsvis ges möjlighet att utvecklas. Vi vill i detta sammanhang framhålla att det enligt gällande lagstiftning och genom kollektiva avtalslösningar redan nu är möjligt att tillgängliggöra upphovsrättsligt innehåll inom Europeiska unionen. Kungl. bibliotekets pilotprojekt gällande fjärraccess och tillgängliggörande av digitaliserade utgångna verk inom EU är exempel på att territorialitetsfrågor gällande tillhandahållandet över gränser kan lösas genom avtal mellan parterna. Kulturrådet anser att kollektiva avtalslicenslösningar i de flesta fall är att föredra framför inskränkningar i upphovsrätten. Vidare ser Kulturrådet positivt på förslaget om stöd för att hjälpa rättighetshavare och distributörer att uppnå överenskommelser om licenser som möjliggör gränsöverskridande tillgång till innehåll. Förhoppningsvis kan även införandet av CRM-direktivet innebära en positiv utveckling gällande kollektiva avtalslösningar. Gällande skyddet för immateriella rättigheter välkomnar Kulturrådet åtgärder mot intrång i kommersiell skala.

Avslutningsvis ser Kulturrådet som sektorsansvarig myndighet med ansvar för att stödja och driva på arbetet med de funktionshinderpolitiska målsättningarna inom kultursektorn positivt på kommissionens kommande förslag gällande ratificeringen och genomförandet av Marrakeshfördraget.

Yttrandet har beslutats av generaldirektör Staffan Forssell efter föredragning av handläggare Elin Rosenström. I ärendets beredning har även verksamhetsstrateg Signe Westin, vikarierande enhetschef Bongie MacDermott, enhetschef Lotta Brilioth Biörnstad, vikarierande enhetschef Lisa Poska, jurist Eva Röyter och handläggare Karin Westling deltagit.

På Kulturrådets vägnar

Staffan Forssell

Elin Rosenström